

70.

Vai. Uarhi Jean Fay-Vaillant
A D

TOTIUS EUROPÆ ANTIQUARIOS.

Utrum laurea Eumenio Pacato concedenda?

Paris 1662?
[1692]

NEMO vestrum est, VIRI ILLUSTRÉS, ad quos Eumenii Pacati de re nummariâ Libri & Epistolæ non pervenerint. Ab annis octo Populorum & Urbium nummos illustrare, imò deturpare, aggressus est. A quinque Antirrheticum de Nummis Colonialium & Municipiorum edidit; sed vanum & ridiculum. Nuper Epistolam de Nummis Samaritanis emisit; sed quorum interpretationem per Emissarium Antiquario acris ingenii & variæ eruditionis surripuerat. Nudiustertius alteram contra quosdam hujusce antiquitatis cultores (quos vocat Fœderatos) vulgavit: eo tantum successu, ut se illis omnino imparem demonstrarit.

Primus Eumenii fœtus statim ut in lucem prodiit, totius Europæ Antiquarii de illius Præfationis jactantiâ conquesti sunt: libros enim eorum qui rem nummariam commentariis illustrant, erroribus ita scatere, ut singulis ferè essent aspersi paginis, velut ex tripode pronuntiavit: unde opus suum, ERRATA ANTIQUARIORUM meritò censuit appellandum. Majora gloriòse & magnificè pollicitus, spem omnem de se & expectationem infregit. Primo aspectu periti trecentos in illo errores deprehenderunt; innumeros deprehensuri, si evolvendo & percurrendo vel minimùm immorari voluissent. Quas Antiquariis suffuratus est nummorum inscriptiones, malè legit: omnes Auctorum errores hausit, & in librum suum congeffit, quem eo nomine ERRATA ANTIQUARIORUM nuncupare jure potuit: Antiquarius temporis momento fungi instar factus, sed eo titulo non diu potiturus.

Cùm lecta esset Versaliis, dum Regii nummi describerentur, arrogans omnino prima libri Populorum & Urbium Præfatio, in quâ Eumenius rem nummariam se solum callere jactabat, à Senioribus suis vocatus, mox alteram substituere jussus est. In eâ verò se non Regios & Urbis Antiquarios petere palam professus, illos appellat *Eruditos*; & librum, in quo trecenti erant reperti errores, non ampliùs nominare ANTIQUARIORUM ERRATA ausus est. Sed jam sparso de tot erroribus rumore, Auctor Nuntiorum Reipublicæ Litterariæ in Hollandia illos indicavit: ideo furens tanquam Eumenidum filius, Eumenius appellatus, seque irrisum putans, de famâ per eandem viam utcumque resarciendâ sollicitus, Antiquarios in altero Diario ad errores sibi demonstrandos invitat; deinde per amicos molestè quosdam sollicitat. Parisiis tandem exiit de Colonialibus & Municipiis liber, in quo nummorum ab Eumenio perperam explanatorum aliqua pars habetur, eique centum & aliquot lapsus gravissimi notantur; quos cùm revocare debuisset, exasperatus magis, & Antirrheticum aggressus, errores erroribus cumulavit.

Antirrheticus, Eumenii partus infelix alter, stilo plurimis in locis faceto ad sermonem hilaritate quâdam conspergendum scriptus est, tanquam eo modo insulas à se allatas rationes posset prætere. Innumera in eo probra & convitia rabularum more desperatam causam perorantium, adjectâ invidiosâ verborum farragine, ad novas tergiversationes magis ineptas putidasque recurrit. Quid moramur? en hujus libri elogium, Parisios nuper ab Antiquario illustri missum. *Legi Antirrheticum, ac subnotavi supra octoginta errata hominis omnia scribentis ex ingenio, quasi fabulas compingeret, ac non historica monumenta, quæ Romanorum monumentis confirmanda erant, ut aliquam iisdem suis dictis fidem circumponeret. Est totus, totus hospes in Romanis rebus. Juro me nullum hæcenus ejus molis, quæ parva est, volumen legisse, in quo tot errata erratis condenserentur.*

Non igitur multum laboris & operæ in Antirrhético confutando posuit Colonialium & Municipiorum Scriptor: facile ipsi fuit, VIRI ILLUSTRÉS, opus à vobis probatum penitus

